

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 165:2019 „MASAŽUOTOJAS“
PATVIRTINIMO**

2019 m. spalio 8 d. Nr. V-1148
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 3 punktu:

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 165:2019 „Masažuotojas“ (pridedama).
2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. sausio 22 d. įsakymą Nr. V-27 „Dėl Masažuotojo profesijos kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“.
3. N u s t a t a u, kad 2020 m. lapkričio 1 d. įsigalioja tokia šiuo įsakymu patvirtintos Lietuvos medicinos normos MN 165:2019 „Masažuotojas“:
 - 3.1. 6 punkto redakcija:
„6. Teisę verstis masažuotojo praktika turi asmuo, įgijęs masažuotojo profesinę kvalifikaciją ir turintis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią licenciją verstis masažuotojo praktika“;
 - 3.2. 11.11 papunkčio redakcija:
„11.11. laikytis licencijuojamos sveikatos priežiūros specialisto veiklos sąlygų;“.
4. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro
2019 m. spalio 8 d. įsakymu
Nr. V-1148

LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 165:2019 MASAŽUOTOJAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos medicinos norma MN 165:2019 „Masažuotojas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma) reglamentuoja masažuotojo teises, pareigas ir kompetenciją.
2. Lietuvos medicinos norma yra privaloma visiems masažuotojams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms masažuotojus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.
3. Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:
 - 3.1. **Masažas** – mokslškai pagrįsta terapinė priemonė, kurią taikant dozuotai mechaniškai ar refleksyviai veikiama (fizinis kontaktas rankomis, specialiais įrankiais ar aparatais) kūno audiniai.
 - 3.2. **Masažuotojas** – asmuo, įgijęs masažuotojo profesinę kvalifikaciją.
 - 3.3. **Masažuotojo praktika** – masažuotojo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra.
 - 3.4. Kitos Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.
4. Masažuotojo profesinė kvalifikacija įgyjama švietimo įstaigoje, vykdančioje formaliojo švietimo programas, baigus masažuotojo profesinio mokymo programą. Užsienyje įgyta masažuotojo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių profesinių kvalifikacijų pripažinimą, nustatyta tvarka.
5. Masažuotojo profesinę kvalifikaciją įgijusiais laikomi asmenys, atitinkantys Lietuvos medicinos normos 5.1– 5.4 ir (arba) 5.5 papunkčiuose nustatytus reikalavimus:
 - 5.1. pradėję studijas Sovietų Sąjungoje aukštesniosiose ar profesinėse medicinos mokyklose iki 1990 m. kovo 11 d. ir:
 - 5.1.1. turintys Sovietų Sąjungos diplomus ar pažymėjimus, patvirtinančius suteiktą masažuotojo (masažisto) ar masažo medicinos sesers kvalifikaciją, ir turintys ne mažesnę kaip trejų metų masažuotojo teisėtą darbo patirtį Lietuvos Respublikoje; arba
 - 5.1.2. turintys Sovietų Sąjungos diplomus ar pažymėjimus, patvirtinančius suteiktą medicinos sesers, vaikų įstaigų medicinos sesers, medicinos felčerio, felčerio, medicinos felčerio krašto apsaugai, medicinos felčerio mokykloms, medicinos felčerio švietimo įstaigoms, sanitarijos felčerio, felčerio laboranto, medicininės diagnostikos laboranto, gydytojo odontologo padėjėjo, kineziterapeuto padėjėjo, ergoterapeuto padėjėjo, akušerio kvalifikaciją, ir turintys:
 - 5.1.2.1. pažymėjimus, patvirtinančius, kad iki 1990 m. kovo 11 d. baigta masažo specializacijos, kvalifikacijos ar neformaliojo mokymo programa, ir ne mažesnę kaip trejų metų teisėtą masažuotojo darbo patirtį Lietuvos Respublikoje; arba
 - 5.1.2.2. Lietuvos Respublikos švietimo įstaigos, turinčios teisę vykdyti masažo pagrindų mokymo programą, iki 2020 m. rugsėjo 1 d. išduotą specializacijos, kvalifikacijos ar neformaliojo mokymo programos baigimo pažymėjimą, patvirtinantį, kad baigta ne trumpesnė kaip 140 val. trukmės masažo pagrindų mokymo programa;

5.2. turintys Raudonojo Kryžiaus ar Raudonojo Pusmėnulio draugijos išduotus medicinos seserų kursų baigimo pažymėjimus ar kitus dokumentus, patvirtinančius suteiktą medicinos sesers kvalifikaciją, ir turintys:

5.2.1. pažymėjimus, patvirtinančius, kad iki 1990 m. kovo 11 d. baigta masažo specializacijos, kvalifikacijos ar neformaliojo mokymo programa, ir turintys ne mažesnę kaip trejų metų teisėtą masažuotojo darbo patirtį Lietuvos Respublikoje; arba

5.2.2. Lietuvos Respublikos švietimo įstaigos, turinčios iki 2020 m. rugsėjo 1 d. teisę vykdyti masažo pagrindų mokymo programą, išduotą specializacijos, kvalifikacijos ar neformaliojo mokymo programos baigimo pažymėjimą, patvirtinantį, kad baigta ne trumpesnė kaip 140 val. trukmės masažo pagrindų mokymo programa;

5.3. turintys Lietuvos aukštesniųjų medicinos mokyklų išduotus aukštesniojo mokslo baigimo diplomus, patvirtinančius:

5.3.1. masažuotojo (masažisto) kvalifikaciją; arba

5.3.2. medicinos sesers, medicinos sesers kosmetikės, vaikų įstaigų medicinos sesers, medicinos sesers vaikų įstaigoms, bendrosios praktikos slaugytojo, slaugytojo, bendruomenės slaugytojo, medicinos brolio, medicinos felčerio, felčerio, medicinos felčerio krašto apsaugai, medicinos felčerio mokykloms, medicinos felčerio švietimo įstaigoms, sanitarijos felčerio, felčerio laboranto, higienos felčerio, higienisto, medicininės diagnostikos laboranto, laboratorinės diagnostikos specialisto, gydytojo odontologo padėjėjo, kineziterapeuto padėjėjo, ergoterapeuto padėjėjo, akušerio kvalifikaciją ir turintys Lietuvos Respublikos švietimo įstaigos, turinčios teisę vykdyti masažo pagrindų mokymo programą, iki 2020 m. rugsėjo 1 d. išduotą specializacijos, kvalifikacijos ar neformaliojo mokymo programos baigimo pažymėjimą, patvirtinantį, kad baigta ne trumpesnė kaip 140 val. trukmės masažo pagrindų mokymo programa;

5.4. turintys Lietuvos aukštųjų mokyklų išduotus diplomus, patvirtinančius, kad baigta medicinos, odontologijos, odontologinės priežiūros, reabilitacijos, kineziterapijos, ergoterapijos, bendrosios praktikos slaugos, slaugos, akušerijos, grožio terapijos, kosmetologijos, higieninės ir dekoratyvinės kosmetologijos, taikomosios fizinės veiklos, kūno kultūros studijų programa, ir turintys Lietuvos Respublikos švietimo įstaigos, turinčios teisę vykdyti masažo pagrindų mokymo programą, iki 2020 m. rugsėjo 1 d. išduotą specializacijos, kvalifikacijos ar neformaliojo mokymo programos baigimo pažymėjimą, patvirtinantį, kad baigta ne trumpesnė kaip 140 val. trukmės masažo pagrindų mokymo programa;

5.5. turėję Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos iki 2007 m. vasario 10 d. išduotą licenciją verstis privačia masažuotojo veikla.

6. Teisę verstis masažuotojo praktika turi asmuo, įgijęs masažuotojo profesinę kvalifikaciją.

7. Masažuotojas verčiasi masažuotojo praktika įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją, suteikiančią teisę teikti masažo paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų, reguliuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, reikalavimus kartu su kitais sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir masažuotojas.

8. Masažuotojas dirba savarankiškai ir (arba) medicininės reabilitacijos specialistų komandoje, bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiais specialistais.

9. Masažuotojas vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, šia Lietuvos medicinos norma, asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis ir savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS TEISĖS

10. Masažuotojas turi teisę:

- 10.1. verstis masažuotojo praktika šios Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių masažuotojo praktiką, nustatyta tvarka;
- 10.2. konsultuoti masažo klausimais;
- 10.3. atsisakyti teikti masažo paslaugas, jeigu darbo sąlygos kelia pavojų asmens ir (ar) masažuotojo sveikatai ar gyvybei;
- 10.4. dalyvauti pasitarimuose, seminaruose ir konferencijose, mokslinių draugijų veikloje, kur nagrinėjami su profesine kvalifikacija susiję klausimai;
- 10.5. dalyvauti mokslinėje tiriamojoje ir pedagoginėje veikloje, taip pat praktiškai diegti Lietuvos Respublikoje įteisintus naujus masažo metodus;
- 10.6. reikalauti darbdavio užtikrinti optimalias darbo sąlygas (patalpos, higieninės sąlygos, apsaugos priemonės, medicinos prietaisai, jų priežiūra bei jų atnaujinimas), reikalingas procedūroms atlikti;
- 10.7. tvarkyti paciento duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka;
- 10.8. turi ir kitų teisių, nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

III SKYRIUS PAREIGOS

- 11. Masažuotojas privalo:
 - 11.1. teikti pirmąją medicinos pagalbą;
 - 11.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, licenciją teikti masažo paslaugas ir užtikrinti teikiamų masažo paslaugų kokybę;
 - 11.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais rekomenduoti pacientui kreiptis į atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;
 - 11.4. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;
 - 11.5. taikyti tik mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius masažo metodus ir procedūras;
 - 11.6. naudoti tik teisės aktų, reguliuojančių medicinos priemonių (prietaisų) naudojimą, reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos teisės aktų, reguliuojančių medicinos priemonių (prietaisų) naudojimą, nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;
 - 11.7. bendradarbiauti su sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;
 - 11.8. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;
 - 11.9. laikytis asmens sveikatos priežiūros specialisto profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; užtikrinti, kad kitiems asmenims ši informacija būtų atskleista tik Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių asmens duomenų saugą, nustatytais pagrindais ir tvarka;
 - 11.10. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;
 - 11.11. laikytis masažuotojo praktiką reguliuojančių teisės aktų;
 - 11.12. tvarkyti masažuotojo praktikos dokumentus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

11.13. paaiškinti masažuotojo praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

11.14. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

12. Masažuotojo kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja baigęs profesinę kvalifikaciją suteikiančią mokymo programą bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę mokslo ir praktikos pažangą.

13. Masažuotojas turi žinoti:

13.1. įrodymais pagrįstos medicinos principus;

13.2. sveikatos teisės pagrindus;

13.3. sveikatos draudimo pagrindus;

13.4. medicinos statistikos pagrindus;

13.5. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

13.6. asmens duomenų apsaugos principus.

14. Masažuotojas turi išmanyti:

14.1. saugos darbe reikalavimus ir ergonomikos principus;

14.2. medicinos etikos ir deontologijos pagrindus;

14.3. bendruosius sveikatos priežiūros organizavimo principus;

14.4. žmogaus anatomijos, fiziologijos ir patologijos pagrindus bei amžiaus ir lyties ypatybes;

14.5. masažo poveikį žmogaus organizmui;

14.6. fiziologinius, patologinius, struktūrinius ir funkcinis pokyčius, kurie gali turėti įtakos paciento sveikatos būklei ir masažo eigai;

14.7. įvairaus amžiaus pacientų psichosocialinės elgsenos ypatumus;

14.8. paciento, jo šeimos narių, kitų pacientą prižiūrinčių asmenų mokymo principus, informacijos pateikimo principus;

14.9. sveikos gyvensenos principus;

14.10. medicininės reabilitacijos komandos ir komandos narių darbo principus;

14.11. masažo pagrindinius, pagalbinius ir papildomus būdus;

14.12. aseptikos ir antiseptikos pagrindus.

15. Masažuotojas turi gebėti:

15.1. įvertinti masažo indikacijas ir kontraindikacijas;

15.2. paruošti masažuotojo darbo vietą ir darbui reikalingas priemones;

15.3. įvertinti paciento fizinę bei emocinę būklę;

15.4. įvertinti ir paaiškinti masažo poveikį;

15.5. sudaryti masažo veiksmų planą bei savarankiškai atlikti viso kūno ar jo dalių masažą (vaikams (taip pat ir kūdikiams) ir suaugusiesiems);

15.6. atsižvelgdamas į paciento audinių būklę, amžių, ligos ar sveikatos sutrikimo pobūdį ir jo eigą, parinkti saugius ir efektyvius masažo būdus;

15.7. stebėti paciento sveikatos būklę masažo metu, atpažinti gyvybei pavojingas būkles, jas įvertinti ir suteikti pirmąją medicinos pagalbą;

15.8. laikytis higienos reikalavimų;

15.9. užtikrinti teikiamų paslaugų kokybę ir saugumą;

15.10. teikti rekomendacijas sveikatinimo tikslais;

15.11. naudotis informacinėmis ir ryšio technologijomis.
